Oponentský posudek na práci:

Politické aspekty migrácie v Českej republike a na Slovensku

Autor práce: PhDr. Radoslav Štefančík
Posudek zpracoval: PhDr. Michael Romancov, Ph.D., Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.

Předložená disertační práce je věnována zajímavému a aktuálnímu tématu, které autor zvládl uchopit v dostatečně širokém teoretickém i praktickém kontextu a následně zpracovat poučeným a do dostatečné hloubky zacházejícím způsobem.

Autor v úvodu práce definoval hlavní cíl svého snažení takto: „ Centrální hypotéza disertační práce vychází ze zjištění, že podobně jako v zemích západní Evropy pod vlivem různých okolností, pozorujeme odklon od původně proklamovaného multikulturního konceptu integrace směrem k individuálním-občanské integraci také v České republice. Cílem práce nebylo jen verifikovat předpokládaný trend ve vývoji migrační politiky, ale také hledat příčiny její modifikace."

Domnívám se, že hypotéza byla zvolena racionálně a autorovi se ji podařilo logickým a vnitřně konzistentním způsobem rozpracovat. Mám zato, že se autorovi podařilo identifikovat a následně i aplikovat podstatné části teoreticko-metodologické výbavy společenských věd, které jsou pro zkoumání této problematiky standardně používány. Za velmi přínosný považuji autorův rozsáhlý a výborně zpracovaný exkurz do problematiky migrace a definování základních pojmů (2. kapitola práce), na jejichž základě je pak následně vymezeno „hřiště", na němž se autor dále pohyboval.

V další části (3. kapitola) je pak, rovněž zdařile, definována problematika „politické" dimenze migrace, tak jak se historicky vyvinula a jak je v současnosti vnímána (zejména) v Evropské unii. Je zcela na místě, že autor pro rozbor studované problematiky zvolil i přirozený širší rámec, jímž je EU. Zejména rozbor jednotlivých modelů integrační politiky a poukaz na ty státy, kde se ony modely objevily, aby následně byly (část 3.5) lze považovat za klíčovou část textu, na jejímž základě je pak přistoupeno k „aplikaci" získaných poznatků na příkladech dvou zvolených zemí – ČR a Slovenska (kapitoly 4. – 7.).

Autor hned v úvodu deklaroval, že analýza studované problematiky v případě ČR a Slovenska s sebou přináší jistá specifika a úskalí: „Formulování hypotézy, která by se vztahovala rovněž na

Českou republiku i na Slovensko, bylo komplikovanější. Zatímco tvorba migrační politiky v oblasti začleňování přistěhovalců do autochtonní společnosti má v České republice delší tradici i vzhledem k vyšší počet přistěhovalců, na Slovensku je dosud ve svých počátcích. Dokonce některé teprve nedávno přijaté výstupy veřejné politiky proklamovali uplatňování multikulturního rozměru ve vztahu k cizincům. Skutečná politika vypověděla úplně o jiném přístupu. Hlavní hypotéza práce tak byla doplněna o subhypotézu vztahující se k podmínkám Slovenska: Multikulturní rozměr přístupu k přistěhovalcům v minulosti existoval pouze v proklamativní rovině a pouze v dílčích dokumentech." Navzdory shora naznačeným úskalím je však i tato část disertační práce zpracována fundovaným a zcela vyhovujícím způsobem. Rád bych ocenil práci, kterou autor věnoval rozboru postojů a programů klíčových politických stran obou zemí, vztahujících se k migraci. Sumarizace jejich názorů je cennou částí nejenom v rámci práce, ale případně by mohla sloužit i jako inspirace pro další zájemce o tuto problematiku.

Práce jednoznačně odpovídá formálním požadavkům na texty tohoto typu kladeným. Opírá se o rozsáhlý soubor informačních zdrojů (pokud mohu soudit, tak snad nebyl opomenut žádný autor, který se této problematice v ČR věnuje), které autor dokázal nejenom shromáždit a utřídit, ale zejména použít poučeným a kreativním způsobem. Poznámkový aparát je bohatý a pečlivě zpracovaný. Překlepy a další stylistické či gramatické nedostatky se vyskytují minimálně a nemají žádný negativní vliv ani na obsahovou, ani na formální stránku práce.

Závěrem proto mohu konstatovat, že dle mého názoru práce splňuje veškeré požadavky na texty tohoto typu kladené a proto **práci doporučuji** k obhajobě před příslušnou komisí.

V Praze dne 21. května 2010 PhDr. Michael Romancov, Ph.D.